

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

44. Si filius, servus, vel uxor voveat, v. g. singulis sextis Feriis suæ vitæ
ieiunare, el quotidie Litanias recitare, & similia, an talis vota possint à
patre, marito, aut domino irritari? Ex p. 9. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

filij post pubertatem, ergo & curator, dum eius officium durat, id est, usque ad vigesimum quintum annum minoris completum: nam usque ad hoc tantummodo tempus durat officium curatoris: quia, ut omnes Auctores fatentur, curator respectu sui minoris vicem gerit patris, & patri succedit, illique aequiparatur in omnibus. Vnde, si pater potest, potest etiam ipse curator, dum curator est: nam ea vota semper manent imperfecta, ut prius erant ratione imperfecti iudicij, & pendent a conditione; nisi pater, aut succedens patri in potestate, irritauerit. Nec refert quod curator detur primario ad rem familiarem minoris administrandam; non enim datur solummodo ad solas res minoris administrandas; sed datur primario, & principaliter ipsis rebus sustentendis, & administrandis; secundario verò datur personae minoris, ut illam etiam dirigat, & gubernet, ut supra probauimus; & hoc sufficit, ut praedicta illius vota, & iuramenta irritare valeat, ut pater, ergo, &c. Et ita docet Castrus Palaus tom. 3. disp. 3. punct. 5. §. 3. n. 5. & 6. ex Sanchez, Suarez, Azorio, Valentia, & aliis. Et ratio horum omnium est: quia haec vota, & iuramenta verè ab impubere fuerunt emissa, & habent illius aetatis imperfectionem. Cum ergo tractu temporis nulla mutatio in illis facta sit aduentu ipsius pubertatis; potest, pater, & qui loco parentum sunt, illa irritare post pubertatem, sicut de reliquis impuberum votis diximus; dummodo ea in ipsa pubertate non ratificauerint, aut pater illa confirmauerit. Vnde si extra impubertatem a patre non irritantur, & ipsi impuberes ea tunc ratificent, obligabunt. Solus tamen Viualdus in *Candelabro* dur. 3. par. c. 1. n. 99. ausus est dicere, non posse patrem irritare vota personalia de ingredienda Religione, aut seruanda castitate, & similia personalia filiorum impuberum dilata in tempus pubertatis; sed nullam rationem, nec fundamentum pro se affert, ut inquit Suarez de Relig. tom. 2. lib. 6. c. 6. n. 6. Itaque, si queras, quid de votis, & iuramentis filiorum impuberum implendis in tempus pubertatis, siue realia, seu personalia sint; ut si voceant aliquid exequendum, cum adoleuerint, & ad pubertatem pertinerint, v. g. castitatem, Religionem, aut eleemosynam? Respondeo, haec eodem modo irritari posse à parentibus, tutoribus, & curatoribus, quo haecenus diximus. Quia, ut dictum est, curator succedit in gubernatione filij ex potestate, quae patri conuenire debebat eo tempore, si videret: sed *alibi* probauit patrem irritare posse vota filij puberis ante pubertatem emissa, nec post pubertatem confirmata. Ergo idem poterit curator, quidquid dixerit Suarez *ubi supra* n. 24. *alibi* à nobis impugnatus; cui adde Sorum de iust. lib. 7. q. 3. art. 2. dub. ult. Aragonium in 2. 2. §. 8. art. 5. in fin. Sed opinio affirmatiua, cui ego adhaereo, est satis probabilis, & tuta in praxi.

Alibi in Ref. praerogata §. ult. in principio & infra in Ref. 41. recitantur §. ult.

6. Sed, quia à nobis paulò supra dictum est, posse patrem, curatorem, & alios Superiores, vota filiorum irritare, dummodo non fuerint post pubertatem confirmata; quaeritur, quando, & quomodo dicantur confirmata? Respondeo, non censeri confirmata per approbationem parentis; (tamen si contrarium sentiant Suarez lib. 6. c. 6. n. 15. & 16. & Sayrus lib. 6. in Clauis Regia, c. 10. num. 28. Quia haec approbatio, nec supplet perfectè imbecillitatem iudicij impuberis, nec priuat parentem potestate gubernatiua filij; sed solum praestat, ne pro libito, & absque causa licite irritare possit filij vota. Sanchez c. 30. num. 36. Deinde non censentur confirmata ex eo, quod volens voluerit illa exequi. Quia haec voluntas non immutat obligationem antea contractam; sed illi, quantumuis infirma, annexa est. Sic Nauarrus c. 12. num. 71. Azorius 1. part. lib. 11. cap. 17. quest. 7. Valentia 2. 2. disp. 6. quest. 6. punct. 6. quest. ultima Suarez cap. 6. num. 12. & 13. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 1. num. 83. Sanchez lib. 4. Sum. cap. 10. n. 38. Neque item censentur confirmata, tamen si sapè renouentur,

seu repetantur ut firma, credendo firma, & irritabilia esse: quia huiusmodi repetitio est approbatio prioris vinculi, non alicuius noui constitutio; & ignorantia seu error tollit voluntarium, ac proinde impedit, ac firmantur amplius, quam sint. Nauarrus, & Lessius *supra* & Sanchez 30. n. 43. Quapropter tunc vota confirmata censentur, quando volens conficiens infirmitatis priorum votorum, se obligare vult firmiter, & irrevocabiliter, vel vult se obligare, ac si nunquam obligatus esset. Quia haec voluntas aequiualeat nouae voti emissioni. Et ita in specie docet Palaus tom. 3. disp. 2. punct. 3. n. 12. quod est valde notandum.

RESOL. XLIV.

Si filius, seruus, vel uxor uoneat v. g. singulis sexis Teris sua vita ieiunare vel quotidie Litaniar recitare, & familia, an talia vota possint à Patre, matris, aut Domino irritari? Ex p. 9. tr. 8. & Misc. 3. Ref. 15.

§. 1. **A**ffirmatiuè responder Sanchez in Summis tom. 1. lib. 4. c. 29. num. 7. [Quia sicut votum absolute emissum recitandi quotidie Officij diuini, aut quotidie danda eleemosyna postest irritari, cum tamen toto vitae tempore obligetur potest, quando totum vitae tempus exprimitur, quia in neutro casu censetur partim relatum ad subiectionis partem antea ad libertatis tempus. Quare iure optimo Azorius tom. 1. Instit. moral. lib. 1. c. 17. quest. 11. ad finem & Sayrus in Clauis Regia, lib. 6. c. 10. n. 18. dixere, posse id votum omnino irritari quando ad nullum tempus est expressè relatum, sed absolute emissum. Et Azorius expressè dicit, tunc non posse, nisi quoad partem, quando expressè fuit utriusque temporis mentio. Ita Sanc. Itaque, secundum illum, haec vota aequè libertatis, ac subiectionis tempus efficiunt; ac proinde irritations perfectae capacia sunt.

2. Verùm contrariam sententiam nominatim contra Sanchez tenet Castr. Palaus tom. 3. disp. 2. punct. 4. §. 4. num. 2. Quia supra dicti domini solum irritare vota subditorum possunt, quatenus sibi praedictant; sed illa vota solum dominis praedictare possunt, quoad materiam contingentem tempore subiectionis, non autem postea. Neque obstat, haec vota aequè libertatis, ac subiectionis tempus efficere. Quia efficiunt illud diuisibiliter; est enim materia illis promissa diuisa, singulis diebus correspondens; ac proinde secundum partem implendam tempore subiectionis suspendi possunt, manentibus firmis quoad partem tempore libertatis implendam. Aliàs votum castitatis emissum ab uxore irritari posset à viro, ita ut soluto matrimonio nulla illius esset obligatio. Quod est omnino falsum, ut satis colligitur ex cap. Quidam & cap. Placet, de conuersione contin. & oram.

3. Sed opinio Sanchez non habet difficultatem in sententia Doctorem asserentium absolute potestatem mariti, domini, parentis irritatiuam, extendi ad vota emissa tempore subiectionis, etiam si sint adimplenda subiectione dissoluta. Quia tempore, quo votum illud emittitur, voluntas illa subditur Superiori, siue absolute, siue quoad materiam promissam, quantumcumque exequutio in aliud tempus differatur. Et confirmatur, quia quamuis exequutio pendat in futurum; ut talis voti gravamen, & obligatio sunt praesentia. Secundo, quia sequitur ex tali voto praedictum Superiori, cum tempore, quo est verè Superior, & alter subditus, eum non recognoscit volens sine eius consensu. Et hanc opinionem probabilem putat etiam ipsemet Sanchez *ubi supra*, n. 3. Sed de hac questione *alibi* à nobis etiam actum est.